

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: J. V., zastoupený Mgr. Martinou Knickou, advokátkou se sídlem Tyršova 1434/4, Děčín, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2021, č. j. KUUK/025008/2021, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 8. 10. 2021, č. j. 58 A 10/2021 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci (dále jen „krajský soud“), jímž bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 15. 2. 2021. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem ze dne 18. 9. 2020, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že „porušil § 25 odst. 6 zákona o silničním provozu, když dne 24. 10. 2019 v čase 5:46 hodin v ulici Seifertova v Ústí nad Labem na zastávce MHD „OD Květ“, za křižovatkou s ulicí Sibiřská ve směru na centrum města při řízení trolejbusu tovární značky 28 TR linky 51, vyjížděl ze zastávky a levou přední částí trolejbusu narazil do pravého předního boku vozidla tovární značky F., registrační značky X řidičky N., která s vozidlem nejprve zastavila u pravého okraje komunikace a v zastávce MHD za trolejbusem, následně dala znamení o změně směru jízdy vlevo, a vyjela do okraje komunikace, kdy poté projížděla okolo trolejbusu.“ Za tento přestupek byl žalobci udělen podle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu trest pokuty ve výši 2000,- Kč a současně mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000,- Kč.

[2] Po posouzení věci dospěl krajský soud k závěru, že se žalovaný nezabýval všemi konkrétními námitkami žalobce. Ten totiž ve svém odvolání také namítal, že nebyla zohledněna protiprávnost jednání druhé řidičky Š. N. a nebylo posouzeno, jakým způsobem žalobce měl, a zda vůbec mohl nehodě předejít. V případě, že se správní orgán nevypořádá ve svém rozhodnutí o oprávněm prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobí tím nepřezkoumatelnost svého rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Pro další řízení proto zavázal žalovaného znovu se zabývat všemi odvolacími námitkami žalobce a řádně je vypořádat.

[3] Kasační stížnost podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky. Konkrétně nesouhlasí s názorem krajského soudu, že nevypořádal řádně odvolací námitky a že je tudíž jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 As 114/2017 - 26, podle něhož *„se správní řízení posuzuje jako celek. Přestože lze přisvědčit argumentaci stěžovatele, že rozhodnutí odvolacího orgánu je místy strohé, není povinností orgánů veřejné moci odpovědět na každý detail, ale postačí, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka.“* Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 144 (pozn. soudu: správně č. j. 9 Afs 70/2008 - 130) pak podle něj vyplývá, že *„[p]řestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka.“* Stěžovatel má za to, že z těchto hledisek jeho rozhodnutí ob stojí. Navrhl proto, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení.

[4] Ve stručném vyjádření ze dne 2. 12. 2021 se žalobce se závěry napadeného rozsudku ztotožnil.

[5] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k vypořádání uplatněného stížnostního bodu, musel posoudit otázku přijatelnosti kasační stížnosti.

[6] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[7] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* Vzhledem k tomu, že podstata právní normy se nezměnila, je tento judikát použitelný i po novele výše citovaného ustanovení s. ř. s. provedené zákonem č. 77/2021 Sb.

pokračování

[8] V projednávané věci stěžovatel neuvedl žádný důvod ve prospěch přijatelnosti své kasační stížnosti a takový důvod nenalezl ani Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti. Právní otázky, jež mohou být spojeny s daným případem (zde rozsah a kvalita odůvodnění správního rozhodnutí), byly již judikaturou Nejvyššího správního soudu opakovaně zodpovězeny, ostatně na recentní judikaturu poukázal sám stěžovatel ve své kasační stížnosti. Nebyla tedy zjištěna žádná skutečnost, která by mohla vést k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud ji proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[9] K tomu však považuje za vhodné učinit v rámci *obiter dictum* přeci jen alespoň jednu metodologickou poznámku. Pojem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí procesní předpisy upravující správní řízení neznají vůbec, soudní řád správní tento pojem zmiňuje ve svém ustanovení § 76 odst. 1 písm. a), nikde ho však blíže nedefinuje. Výklad uvedeného pojmu je tak především otázkou doktrinní. Právní nauka rozlišuje nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů, ostrá hranice mezi těmito dvěma variantami není vytyčena. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je v případě správního rozhodnutí způsobena primárně nedostatkem důvodů skutkových, nikoliv formálními a svojí povahou dílčími vadami jeho odůvodnění. Tato teze se týká nejen rozhodnutí správních orgánů prvního stupně, ale i rozhodnutí správních orgánů odvolacích. V této souvislosti je nutno poukázat především na skutečnost, že ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu, jež upravuje základní pravidla odvolacího řízení, neukládá explicitně odvolacím správním orgánům povinnost zodpovědět všechny odvolací námitky. To zajisté neznamená, že mohou uplatněné námitky zcela pominout, adekvátní přístup k jejich vypořádání je však popsán především ve stěžovatelem zmiňovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130. To představuje určitý rozdíl oproti přezkumnému řízení soudnímu, kde ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. výslovně stanoví, že soud přezkouvává napadené výroky správního rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Judikatura pak dovodila, že pokud tak neučiní a podstatné žalobní body pomine, lze jeho rozhodnutí považovat (nad rámec výše uvedené základní definice) rovněž za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[10] Z výše uvedeného plyne, že správní soudy by měly s pojmem nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí nakládat velmi obezřetně a vždy pečlivě zvažovat, zda eventuální vady odůvodnění jsou skutečně natolik závažné, že brání správnímu soudu učinit si úsudek o zákonnosti výroku napadeného rozhodnutí a činí ho tudíž nepřezkoumatelným. To platí zvláště v případech, kdy není pochyb o tom, že správní orgány ve věci řádně zjistily skutkový stav. S tím je spojena i otázka uplatňování principu rychlosti a hospodárnosti řízení. Pokud totiž správní soud zruší napadené rozhodnutí správního orgánu jen proto, aby žalovaný v novém rozhodnutí svůj výrok lépe odůvodnil, oddaluje tím meritorní soudní přezkum i konečné rozhodnutí ve věci a potenciálně též zvyšuje náklady účastníků řízení (soudní poplatek za novou žalobu, další náklady vynaložené na zastoupení advokátem, náklady spojené s účastí na jednání soudu, apod.). To zajisté nepřispívá k efektivní soudní ochraně veřejných subjektivních práv účastníků.

[11] Na straně druhé i správní orgány by měly v případech, kdy je jejich rozhodnutí správním soudem zrušeno „pro nepřezkoumatelnost“ (se závazným právním názorem

lepšího vypořádání odvolacích námitek), uvážit, zda je opravdu namístě podání kasační stížnosti. Takto formulovaný právní názor je totiž nikterak nezavazuje k tomu, aby o věci rozhodly odlišně. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2007, č. j. 1 Ans 8/2007 - 49, je přitom správní orgán povinen na základě zrušujícího rozsudku krajského soudu konat, jinak se vystavuje nebezpečí žaloby na ochranu proti nečinnosti. To platí i v případě, že podá proti tomuto rozsudku kasační stížnost, neboť ta nemá ze zákona odkladný účinek. Pokud tedy správní orgán splní svoji povinnost, koná a vydá nové rozhodnutí, nemá podaná kasační stížnost zpravidla již žádný význam, neboť i v případě úspěchu nenabude jeho předchozí rozhodnutí již nikdy původních právních účinků. Principu rychlosti a hospodárnosti řízení tak spíše odpovídá postup, kdy správní orgán rozsudek krajského soudu (byť je třeba i sporný) realizuje a možnost podání kasační stížnosti si rezervuje až pro případ neúspěchu při meritorním přezkumu svého nového rozhodnutí.

[12] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s ve spojení s § 120 s. ř. s.). V případě odmítnutí návrhu pro nepřijatelnost judikatura Nejvyššího správního soudu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28) dovodila, že je možné nad rámec pravidla uvedeného v citovaném ustanovení rozhodnout o nákladech řízení i s přihlédnutím k úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť posuzování otázky přijatelnosti lze považovat za tzv. kvazimeritorní přezkum. Žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele, jež by odůvodnily aplikaci citovaného judikátu, však Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. srpna 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu